

Etelä-Karjala, VARK-alueet

509. Etu- ja Taka-Munteron VARK-alue 100304

Kunta: Lappeenranta

Kohde: Etu- ja Taka-Muntero

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Laaja ja löytömääriltään rikas neoliittisen kivikauden asuinpaikka, joka ajoittuu pääosin nuoremman varhaiskampakeraamiikan, varhaisen asbestikeraamiikan ja tyyppillisen kampakeramiikan aikaan, eli noin välille 4500–3500 eaa. Nykyisin asuinpaikka-alue on metsä-, pello- ja pientaloalueella, mutta kivikaudella asutus on sijainnut aivan Saimaan rannan tuntumassa. Asuinpaikkaa on tutkittu runsaasti, ja vuoden 2013 tutkimuksissa löydettiin merkkejä suurista kivikautisista asumuksista. VARK-alueeksi on rajattu asuinpaikan rakentamattomana säilynyt osa.

VARK-perustelut:

Runsaslöytöinen, laaja ja tutkimushistoriallisesti merkittävä neoliittisen kivikauden asuinpaikka.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=405010002>

510. Haukkavuori 100883

Kunta: Rautjärvi Ruokolahti

Kohde: Haukkavuori

Tyyppi: kivrakenteet

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Rautjärven ja Ruokolahden rajalla sijaitseva Haukkavuori on Etelä-Karjalan korkein paikka, jonka kautta ovat kulkeneet Pähkinäsaaren 1323, Täyssinän 1595 ja Uudenkaupungin rauhan 1721 rajalinjat. Paikalle hakatussa 1700-luvun rajamerkissä on Ruotsin kruunu, Venäjän tähtimäinen ristikuvio ja vuosiluku 1722.

VARK-perustelut:

Pitkään käytössä ollut Ruotsin ja Venäjän välinen rajapiste Pähkinäsaaren rauhasta (1323) ja 1800-luvun alkuun. Tunnetut hakkaukset kuuluvat Uudenkaupungin rauhan rajanlinjan merkitsemiseen vuonna 1722.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=689010010>

511. Hiekkalahden VARK-alue 100378

Kunta: Savitaipale

Kohde: Hiekkalahti

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ensimmäisen maailmansodan puolustusvarustus, jossa on kallioon louhittuja ja maahan kaivettuja yhdys- ja taisteluhautoja, lintaamismonttuja sekä dynamiittivarasto. Puolustusvarustus on rakennettu tienlinja molemmin puolin rinteeseen. Kohde on osa Partakosken linnoitteita.

VARK-perustelut:

Melko hyvin säilynyt ensimmäisen maailmansodan linnoitus, joka on helposti saavutettavissa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000017357>

512. Imatrankoski 100736

Kunta: Imatra

Kohde: Imatrankoski

Tyyppi: taide, muistomerkit

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Suomen vanhimpia matkailukohteita, jossa matkailijat ovat tehneet kosken rantakallioihin ja lohkareisiin noin 130 hakkausta. Hakkaukset ajoittuvat 1800- ja 1900-luvuille, pääosin 1920-lukua vanhemmaksi. Suurin osa hakkauksista on nimiä, nimikirjaimia ja vuosilukuja, ja niitä on tehty sekä kyrillisin että latinalaisin kirjaimin. Hakkaukset ovat osin sidottavissa historiallisiin ihmisiin Imatrankosken valtionhotellin vieraskirjojen avulla. Nuorin hakkaus on tehty 1980-luvulla Ruotsin kuningasparin vierailun yhteydessä.

VARK-perustelut:

Valtakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella ja rakennetussa kulttuuriympäristössä sijaitseva kalliohakkauskohde, joka kertoo varhaisesta luontoturismista Suomessa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000015112>

513. Jänniemi 101079

Kunta: Taipalsaari

Kohde: Jänniemi

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kaskiraunioalue, jolta on kartoitettu 52 kaskirauniota. Niiden halkaisija vaihtelee 1–3 metrin välillä ja muoto pyöreistä soikeisiin ja vallimaisiin. Kohde on pienialainen, monimuotoinen ja hyvin säilynyt. Kohdetta ei ole ajoitettu tarkemmin, mutta todennäköisesti se ajoittuu historialliseen ajalle.

VARK-perustelut:

Monimuotoinen ja hyvin säilynyt kaskirauniokohde vanhassa kuusimetsässä. Edustava kaskiraunioalue muistona kaskikulttuurista.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=831010027>

514. Kaijanlahti 101119

Kunta: Ruokolahti

Kohde: Kaijanlahti

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

: Täysin ehjänä säilynyt pienialainen neoliittisen kivikauden asuinpaikka, jolta löytyy yksi asumuspainanne (7 x 8 x 0,35 m). Löytöjen perusteella asuinpaikka ajoittuu tyypillisen kampakeramiikan aikaan.

VARK-perustelut:

Täysin myöhemmän maankäytön vaurioilta säästynyt pienialainen neoliittisen kivikauden asuinpaikka, jolla yksi asumuspainanne.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=700010044>

515. Kalamaniemi 2 100690

Kunta: Luumäki

Kohde: Kalamaniemi 2

Tyyppi: taide, muistomerkit

Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Neoliittiselle kivikaudelle ajoittuva kalliomaalaus, jossa on kuvattuna kaksi ihmistä, hirvi ja kaksi venekuviota. Kalliojyrkänteen juurella on maaterassi, josta on löytöinä kvartsi- ja pii-iskoksia sekä palanutta luuta.

VARK-perustelut:

Kuva-aiheiltaan monipuolinen kalliomaalaus, jonka edustalta on tyypillisiä kivikauden löytöjä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=441010003>

516. Kalevanmäki 100740

Kunta: Rautjärvi

Kohde: Kalevanmäki

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Laaja rautakautinen löytöalue, jonka metallinilmaisemalla tehdyt löydöt (solkia, heloja, tappara, nappi, riipuksia, hopearaha) ja löytöpaikkojen tarkastus viittaavat merovingiajan lopulta ristiretkialle ajoittuviin asuinpaikkoihin ja hautauksiin.

VARK-perustelut:

Vielä niukasti tutkittu, mutta löydöiltään ja laajuudeltaan merkittävä rautakauden lopun kohde, jonka löydöt viittaavat asuinpaikkoihin ja hautauksiin.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000020936>

517. Kalmakallio 100636

Kunta: Ruokolahti

Kohde: Kalmakallio

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: varhaismetallikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Osin laennut suurikokoinen varhaismetallikautinen lapinraunio, joka sijaitsee kalliopohjalla järvimaisemassa.

VARK-perustelut:

Isokokoinen lapinraunio, joka sijaitsee kohdetyypille tyypillisessä ympäristössä rantakalliolla.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=700010041>

518. Kammarlahti 3 101027

Kunta: Savitaipale

Kohde: Kammarlahti 3

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Mesoliittisen, eli esikeraamisen kivikauden asuinpaikka, joka on jäänyt Saimaan nousevan veden alle. Saimaan eteläosan veden pinta oli jatkuvasti nouseva ennen nykyisen lasku-uoman, eli Vuoksen syntyä noin 4000 eaa. Paikalla on järven pohjassa säilynyt liesi palomaakerroksineen ja kvartsista iskettyä esineistöä.

VARK-perustelut:

Harvinainen ja hyvin säilynyt veden alle jäänyt esikeraamisen kivikauden asuinpaikka.

Luonnonsuojelualueella sijaitsevan kohteen ympäristö antaa hyvät mahdollisuudet ymmärtää muinaisen asutuksen sijoittumista.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000037397>

519. Karhusaari eteläpuoli 101347

Kunta: Lappeenranta

Kohde: Karhusaari eteläpuoli

Tyyppi: alusten hylky

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Limisaumaisen puualuksen hylky (5,5 x 21 m), joka on todennäköisesti Saimaalla yleisesti tavarankuljetuksessa käytetty proomu tai lotja. Aluksen rakentamisessa käytetyt puut on kaadettu 1900-luvun alussa.

VARK-perustelut:

Kohde edustaa Saimaalla tavarankuljetuksessa yleisesti käytettyä kotimaiseen laivanrakennusperinteeseen kuuluvaa alustyyppiä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2580>

520. Kauskilan muinaisjäännökset 100306

VARK-alueen perustelu:

Asuinpaikan ja kirkonpaikan muodostama rautakauden lopun ja keskiajan taitteesta 1500-luvulle ajoittuvien kohteiden kokonaisuus.

Kunta: Lappeenranta

Kohde: Kappelinmäki

Tyyppi: hautapaikat; kirkkorakenteet

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=405010012>

Kunta: Lappeenranta

Kohde: Kauskila Herrointuvanpelto

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: keskiaikainen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=405010042>

521. Keskitalo 100804

Kunta: Lemi

Kohde: Keskitalo

Tyyppi: kultti- ja tarinapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Viisitoistakuppinen kuppikivi sijaitsee kylätien varressa, asutun pienen mäen reunalla maalaismaisemassa. Etelä-Karjalan kuppikivien ajoitus ei ole varmuudella tiedossa. Ne ajoittuvat rautakaudelle tai niin

kaukaiseen historialliseen aikaan, ettei näiden uhrikivien käytöstä ole olemassa historiallisia tietoja tai kansanperinnettä.

VARK-perustelut:

Kuppikivi on kuppien määrältään Etelä-Karjalan suurimpia. Edustava kuppikivikohde luonteenomaisella sijainnilla tontin ja peltoalueen rajalla.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=416010006>

522. Kokkosenmäki 100999

Kunta: Parikkala

Kohde: Kokkosenmäki

Tyyppi: kultti- ja tarinapaikat

Ajoitus: keskiaikainen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kokkosenmäen kuppikivi on näyttävä siirtolohkare. Kivessä ja siitä lohjenneissa isoissa laaoissa on 21–30 kuppia ja muita hakkauksia. Jonossa olevia kuppeja yhdistää hakattu ura. Eteläkarjalaiset kuppikivet ajoittuvat rautakaudelle tai niin kaukaiseen historialliseen aikaan, ettei näiden uhrikivien käytöstä ole olemassa historiallisia tietoja tai kansanperinnettä.

VARK-perustelut:

Monipuolinen kuppikivi Etelä-Karjalan kuppikivien joukossa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=728010008>

523. Kolmikäytisienvuori 100635

Kunta: Ruokolahti

Kohde: Kolmikäytisienvuori

Tyyppi: taide, muistomerkit

Ajoitus: kivikautinen; pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Voimakkaan oranssinpunainen kalliomaalaus, joka koostuu ihmis- ja viivakuvioista, sekä vaikeasti tunnistettavista ja osin tuhoutuneista maalausjäljistä. Hyvin erottuva maalauskenttä (koko 1,4 x 2,5 m) on saavutettavissa jalan. Kalliomaalaukset ajoittuvat pääosin neoliittiselle kivikaudelle.

VARK-perustelut:

Poikkeuksellisen hyvin erottuva kalliomaalaus, joka sijaitsee maalauksille tunnusomaisesti veden äärellä jyrkässä kalliopinnassa lipan alla.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=700010016>

524. Kuivaketveleen Linnavuori 100570

Kunta: Taipalsaari

Kohde: Kuivaketveleen Linnavuori

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kuivaketveleen linnavuoren laen kaakkoisosassa on noin 60–70 metriä pitkä kivistä ja maasta koostuva puolustusvallin jäännös, joka on sulkenut lakialueen loivan rinteen puolelta. Tutkimusten perusteella puolustusvarustus on voitu rakentaa viikinkiajalla 900-luvulla. Linnavuoren lakialue kohoaa reilut 40 metriä Saimaan pintaa ylempään, ja on näyttävien Etelä-Karjalan linnavuorista.

VARK-perustelut:

Etelä-Karjalan näyttävien rautakauden lopun muinaislinna, jonka vallien perustukset ovat hyvin havaittavissa. Se on helposti saavutettavissa ja soveltuu vierailukohteeksi.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=831010018>

525. Kärnäkosken linnoitus 100726

Kunta: Savitaipale

Kohde: Kärnäkosken linnoitus

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kärnäkosken linnoitus rakennettiin 1790-luvulla osaksi Suvorovin johdolla rakennettua Pietarin puolustusjärjestelmää. Linnoitus koostuu kiviverhoiluista maavalleista ja sen sisällä on rakennusten pohjia. Linnoituksen pääosan eteläpuolella sijaitsee pieni maavalleista koostuva redutti (Vuorilinnoitus), ja linnoituksen eri osia yhdistävä yhdystie. Linnoitusta on restauroitu monessa vaiheessa 1960-luvulta alkaen.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt 1700-luvun lopun linnoitushistoriallinen kokonaisuus.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000002083>

526. Käyhkään kanava 100937

Kunta: Ruokolahti

Kohde: Käyhkään kanava

Tyyppi: kulkuväylät

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Käyhkään avokanava kuuluu Suvorovin neljän kanavan ketjuun, jotka rakennettiin Saimaalle 1790-luvulla.

Sen avulla taattiin Venäjän Saimaan laivaston kulkuyhteys Lappeenrannan ja Savonlinnan välillä. Reunoiltaan kivetyn kanavan rannalla on sijainnut rakennuksia (muun muassa kasarmi ja muonavarasto), ja kanavassa on myös veden alla säilyneitä puu- ja kivirakenteita.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt kohde on osa Saimaan vesistöalueelle 1790-luvulla rakennettua kanaverkostoa, joka on Suomen vanhimpia toteutuneita kanavahankkeita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000002112>

527. Lappeenrannan linnoitus ja vanha asemakaava-alue 101165

Kunta: Lappeenranta

Kohde: Lappeenrannan linnoitus ja vanha asemakaava-alue

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat; kirkkorakenteet; puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Lappeenrannan kaupunki perustettiin Saimaaseen pistävälle niemelle vuonna 1648. Niemen länsirannalla sijaitsi aiemmin viipurilaisten markkinapaikka ja niemen eteläosassa Lappeen kirkko ja kirkkotarha. Vanha kaupunkialue on jäänyt pääosin 1720–1740-luvuilla ja 1790-luvun alussa rakennetun linnoituksen sisäpuolelle ja vallien alle. Uusi kaupunkialue rakentui nykyisen keskustan paikalle linnoituksen ulkopuolelle 1830-luvulta alkaen.

VARK-perustelut:

Monipuolinen kaupunki- ja linnoitusarkeologinen kohde. Kerrostumiltaan todennäköisesti parhaiten säilynyt Sisä-Suomen 1600-luvulla perustettu kaupunki.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007474>

528. Metsäkansola Suuriniittu 101074

Kunta: Lappeenranta

Kohde: Metsäkansola Suuriniittu

Tyyppi: kivirakenteet

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Uudenkaupungin rauhan rajakivi vuodelta 1721. Siirtolohkareeseen on hakattuna ruotsin osapuolen (kruunu, F-kirjain) ja venäläisen osapuolen (risti, ”gran”) merkkejä.

VARK-perustelut:

Uudenkaupungin rajalinjan rajamerkki vuodelta 1721. Kohde on valittu muinaisjäännöstyyppin edustajaksi Etelä-Karjalasta.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000027791>

529. Mietinsaari 100604**Kunta:** Ruokolahti**Kohde:** Mietinsaari**Tyyppi:** asuinpaikat**Ajoitus:** kivikautinen**Lyhyt kohdekuvaus:**

Pitkään käytetty neoliittisen kivikauden asuinpaikka, jossa on eri ikäisiä Muinais-Saimaan rantatörmä ja niihin liittyviä löytöjä. Löytöaineiston perusteella paikalla on asuttu välillä 4500–2000 eaa. Kohteessa on kaksi kivikautista asumuspainannetta (toinen halkaisija 4 m, toisen 8 x 6 m) ja muita pienempiä mahdollisesti kivikautiseen asutukseen liittyviä painanteita. Asuinpaikan pohjoisosassa on myös Salpalinja konekivääripesäke.

VARK-perustelut:

Laaja-alainen ja pitkään käytössä ollut keraamisen kivikauden asuinpaikka, jossa eri ikäinen asutus sijaitsee eri kokouksilla sijaitsevilla muinaisilla rantatörmillä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=173010001>

530. Niitniemi 2 101007**Kunta:** Luumäki**Kohde:** Niitniemi 2**Tyyppi:** asuinpaikat**Ajoitus:** kivikautinen**Lyhyt kohdekuvaus:**

Harvinainen kivikautinen asuinpaikka, joka sijaitsee Ensimmäisen Salpausselän ja meren välissä entisen järven rannalla. Asuinpaikan vanhempi ja korkeammalla sijaitseva osa ajoittuu mesoliittiseen, eli esikeraamiseen kivikauteen (noin 7700 eaa.). Sen löytöalue sijaitsee hiekkapohjaisen niemen tasaisella laella korkean törmän päällä. Alempana törmän juurelta on nuorempia neoliittisen kivikauden löytöjä.

VARK-perustelut:

Suhteellisen harvinainen esikeraamisen kivikauden (7700 eaa.) järvenrannalla sijainnut asuinpaikka Salpausselkien ja Suomenlahden välillä. Alemmalla korkeudella sijaitsee myös keraamisen kivikauden asutusta.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000017315>

531. Paasinsalmen laivojen hautausmaa 101367**Kunta:** Imatra**Kohde:** Paasinsalmen laivojen hautausmaa

Tyyppi: alusten hylät

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Suomen suurin tiedossa oleva laivojen hautausmaa, jonne on hylätty käytöstä poistettuja erityyppisiä aluksia proomuista soutuveneisiin. Pääosin 1900-luvulle ajoittuva kohde on luokiteltu nuoren ikänsä takia muuksi kulttuuriperintökohteeksi.

VARK-perustelut:

Suomen suurin tiedossa oleva veneiden ja laivojen hautausmaa. Alueella on mielenkiintoinen historia ja paljon tutkimuspotentiaalia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000041015>

532. Pontuksen kaivanto 100941

Kunta: Lappeenranta

Kohde: Pontuksen kaivanto

Tyyppi: kulkuväylät

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kesken jäänyt kanavahanke (1607–1608) Saimaalta Suomenlahdelle. Kaivettua kanavaa on jäljellä noin 500 metrin matkalla.

VARK-perustelut:

Suomen varhaisimpia kanavahankkeita, joka toteutuessaan olisi todennäköisesti tuhonnut Saimaan järvialueen.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000005133>

533. Rannuusinsalmen ja Nyrhinsaaren puolustusvarustukset 100246

VARK-alueen perustelu:

Vedenalaisten väyläesteiden, luotojen puolustusvarustusten ja ruotsalaisen sotilasleirin muodostama 1700-luvun kokonaisuus. Kohteet sijaitsevat Etelä-Savon ja Etelä-Karjalan maakuntien rajan molemmin puolin.

Kunta: Savitaipale

Kohde: Rannuusinsalmen väyläeste 2

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1958>

534. Romanonkangas 100989

Kunta: Parikkala

Kohde: Romanonkangas

Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat

Ajoitus: esihistoriallinen; historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Romanokankaan poikki kulkee kaksi pyyntikuoppajonoa. Toisessa on noin 7–10 kuoppaa 150 metrin matkalla, ja toisessa noin 30 kuoppaa 200 metrin matkalla. Kuopat ovat halkaisijaltaan 2–4 metrisiä, ja syvyyttä niillä on muutamasta kymmenestä sentistä noin metriin. Kohdetta ei ole tutkittu tarkemmin, ja se voi ajoittua joko esihistorialliselle tai historialliselle ajalle.

VARK-perustelut:

Laaja kahden pyyntikuoppajonon pyyntikuoppasysteemi, jossa liki 40 pyyntikuoppaa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=580010055>

535. Rovastinoja 100887

Kunta: Savitaipale

Kohde: Rovastinoja

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Neoliittisen kivikauden asuinpaikka, jossa on kolme asumuspainannetta. Yksi asumuspainanteista on poikkeuksellisen suuri (vallin ulkoreunalta mitattuna 20 x 16 m) ja kaksi muuta ovat pienempiä. Löytöjen ja rannansiirtymään perustuvan ajoituksen pohjalta asuinpaikka ajoittuu myöhäiskampakeramiikan ja Pöljän keramiikan aikaiseksi. Harjumaisemassa sijaitsevalla kohteella on selkeästi nähtävissä eri aikaisia Muinais-Saimaan rantatörmä.

VARK-perustelut:

Harjumaisemassa muinaisten rantatörmien yhteydessä sijaitseva Rovastinojan kivikautinen asumuspainannekohde muodostaa erityisen hienon ja havainnollistavan kokonaisuuden kivikauden asumuksista ja asuinympäristöstä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=739010009>

536. Ruominkapia 100624

Kunta: Lemi

Kohde: Ruominkapia

Tyyppi: taide, muistomerkit

Ajoitus: kivikautinen; pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ruominkapian kalliomaalauksessa on kuvioita kolmena eri ryhmänä, ainakin kahdella eri tasolla. Kuvattuina on ihmis-, hirvi- ja venekuvioita. Ylimmät maalaukset ovat 2,8 metriä ja alimmat 1 metriä nykyisen veden pinnan yläpuolella. Kohde ajoittuu neoliittiselle kivikaudelle.

VARK-perustelut:

Sijainniltaan tyypillinen kivikautinen kalliomaalaus, jossa monipuolisia kuva-aiheita esiintyy kolmessa maalausryhmässä eri korkeustasoilla.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=416010004>

537. Saarenoja 2 100828

Kunta: Lappeenranta

Kohde: Saarenoja 2

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Mesoliittisen, eli esikeraamisen kivikauden asuinpaikka, joka edustaa jääkauden jälkeisen asutuksen pioneerivaihetta. Alun perin meren rannalla sijainnut asuinpaikka on Etelä-Suomen vanhimpia. Kaivauksissa on löydetty runsaasti Suomeen tuodusta piistä valmistettua esineistöä ja Suomen vanhin pohjaltaan maan alle kaivettu asumus. Kohde ajoittuu 8700–8600 eaa.

VARK-perustelut:

Monipuolinen jääkauden jälkeisen asutuksen pioneerivaiheen asuinpaikka, jolta tutkittu kuoppatalon jäänteet.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=173010028>

538. Silvu 100555

Kunta: Parikkala

Kohde: Silvu

Tyyppi: kultti- ja tarinapaikat

Ajoitus: keskiaikainen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Silvun kuppikivi on iso siirtolohkare (4 x 4 x 6 m) entisen pellon reunalla, joka laen korkeimmalla harjalla on 7 tai 8 kuppia. Ympäristössä on kiviaita ja viljelyröykkiöitä. Etelä-Karjalan kuppikivet ajoittuvat rautakaudelle tai niin kaukaiseen historialliseen aikaan, ettei näiden uhrikivien käytöstä ole olemassa historiallisia tietoja tai kansanperinnettä.

VARK-perustelut:

Entisen pellon reunalla sijainnut näyttävä kuppikivi.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=580010023>

539. Uukuniemi Papinniemi 100932

Kunta: Parikkala

Kohde: Uukuniemi Papinniemi

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat; kirkkorakenteet

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

1400–1600-luvuilla asutettu ortodoksikylä, joka autioitui 1600-luvun puolivälin jälkeen ortodoksiväestön paetessa alueelta. Kylän alueella on kiviaitoja, raivausröykkiöitä ja talonpohjia. Kokonaisuuteen kuuluu myös omina alakohteinaan kirkonpaikka ja kalmisto. Kalmisto alueella (35 x 21 m) on yhä näkyvissä parikymmentä karkeasti muotoiltua hautakiveä, itä-länsisuuntaisia hautapainauksia ja muutamia kivikehiä.

VARK-perustelut:

Poikkeuksellisen laaja ja hyvin säilynyt autioitunut ortodoksien asuttama kylä 1400–1600-luvuilta. Kohteeseen kuuluu myös kirkonpaikka ja kalmistoalue. Keskeinen kohde Itä-Suomen ortodoksien varhaisvaiheiden tutkimukseen.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=891010003>

540. Vaaranmäki 101071

Kunta: Parikkala

Kohde: Vaaranmäki

Tyyppi: kulkuväylät

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

1700-luvun yleinen maantie, joka on jäänyt pois käytöstä jo 1800-luvun alussa. Maantie erottuu maastossa noin kolme metriä leveänä urana.

VARK-perustelut:

Edustava 1700-luvun yleisen maantien jäännös.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000022651>

541. Vaaterannan asuinpaikan ja kalmiston VARK-alue 100498

Kunta: Taipalsaari

Kohde: Vaateranta

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat

Ajoitus: kivikautinen; varhaismetallikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Löydöiltään poikkeuksellisen runsas ja pitkään käytössä ollut neoliittiselle kivikaudelle ja varhaismetallikaudelle ajoittuva asuinpaikka ja neoliittisen kivikauden ruumiskalmisto. Runaslöytöisin asutusvaihe liittyy tyypilliseen kampakeramiikkaan, jonka esineistössä on rikkaan saviastian-aineiston lisäksi runsaasti eksoottisia raaka-aineita kuten meripihkaa, piitä, liusketta ja hyvälaatuisia kvartseja (vuorikristalli, savukvartsi). Hyvälaatuisten kvartsiesineiden raaka-aineena on käytetty runsaasti sauvamaisia kvartsikiteitä.

Meripihkalöydöt liittyvät tyypillisen kampakeramiikan aikaisen aikaiseen kalmistoon, jossa esineellisissä ruumishautauksissa on käytetty punamultaa (niin sanottuja punamultahautoja). Osassa hautauksia on havaittu merkkejä kuolinnaamioista, joissa on käytetty savea ja meripihkakoruja. Kokonaisuudessaan Vaaterannan asuinpaikka ja kalmisto on löydöiltään yksi Sisä-Suomen rikkaimmista kivikauden kohteista.

VARK-perustelut:

Neoliittisen kivikauden asuinpaikka ja punamultahautakalmisto, jonka löytöaineistossa on runsaasti eksoottisia raaka-aineita. Kohde on yksi Sisä-Suomen rikaslöytöisimmistä kivikauden kohteista, ja se on tutkimuksellisesti poikkeuksellisen merkittävä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=831010006>

542. Valkeisaari 101307

Kunta: Taipalsaari

Kohde: Valkeisaari

Tyyppi: taide, muistomerkit

Ajoitus: kivikautinen; pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Heikosti erottuva kalliomaalaus, joka sijaitsee profiililtaan ihmiskasvon piirteitä omaavassa pystysuorassa kalliossa. Kallion edustan kivikkoiselta rantaterassilta on löydetty kaivauksissa varhaismetallikautista tekstiilikeraamiikkaa, piitä, kvartsiesineitä sekä tulenpidon merkkejä. Löydöissä on myös hiiltyneitä luita ja kasvien osia. Löydöt on tulkittu liittyvän paikalla harjoitettuun rituaaliseen toimintaan, ruokauhreihin. Kalliomaalaukset ajoittuvat pääosin neoliittiselle kivikaudelle, vaikka osasta kohteista on löydetty myös pronssi- tai varhaismetallikaudelle ajoittuvia löytöjä.

VARK-perustelut:

Ihmiskasvon piirteitä omaavaan kallioon maalattu merkittävä kalliomaalaus, jonka edustalta on tehty harvinaisia varhaismetallikauden rituaaliseen toimintaan liittyviä löytöjä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=831010012>

543. Vammonniemi 101078

Kunta: Taipalsaari

Kohde: Vammonniemi

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Poikkeuksellinen viikinkiaikainen kalmisto, jossa esineelliset polttohautaukset on tehty rantakallion halkeamiin. Löytöjen joukossa palanutta luuta, keihäänkärki, kupurasolkia ja lasimassahelmiä. Hautausaikana kallioniemi on ollut vielä pieni saari.

VARK-perustelut:

Poikkeuksellinen viikinkiaikainen kalmisto, jossa esineelliset polttohautauksen on tehty rantakallion halkeamiin.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=831010014>